

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
КОНСТИТУЦИЯЛЫК СОТУНУН СУДЬЯЛАР КОЛЛЕГИЯСЫНЫН
АНЫКТАМАСЫ**

Муратбек Байышович Касымбековдун кызыкчылыгын көздөгөн
Руслан Токтосунович Казиевдин кайрылуусун өндүрүшкө кабыл алуудан
баш тартуу жөнүндө

2021-жылдын 17-декабры

Бишкек шаары

Кыргыз Республикасынын Конституциялык сотунун судьялар коллегиясынын төмөнкү курамы: Ж.И. Саалаев, М.Ш. Касымалиев, Ж.А. Шаршеналиев, катчы С.А. Джолгокпаеванын катышуусунда Муратбек Байышович Касымбековдун кызыкчылыгын көздөгөн Руслан Токтосунович Казиевдин кайрылуусун карап чыгып, төмөнкүлөрдү

Т А П Т Ы:

Кыргыз Республикасынын Конституциялык сотуна 2021-жылдын 23-ноябрында М.Б. Касымбековдун кызыкчылыгын көздөгөн Р.Т. Казиевдин Кыргыз Республикасынын Жарандык кодексинин 1153-беренесинин 2-бөлүгүн Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 30-беренесинин 1-бөлүгүнө карама-каршы келет деп таануу жөнүндө кайрылуусу келип түшкөн.

Өтүнүчкө ылайык, М.Б. Касымбековдун ата-энеси 1971-жылы Кочкор районунун Кочкор айылынын Акматов көчөсүндөгү № 20 үйүн сатып алган. 1983-жылы М.Б. Касымбековдун апасы каза болуп, анын атасы 1987-жылы Р. Нуркулова менен жарандык никеде жашап, 2003-жылы каза болгон. Р. Нуркулова 2007-жылы арыздануучуга айтпай, аталган үйгө мурас ачтырып, менчик укугуна ээ болгон. Бул жагдайды М.Б. Касымбеков 2019-жылы атасынан калган мурасты кабыл алуу үчүн мамлекеттик нотариуска

кайрылганда билип, мурасты кабыл алууга кошумча мөөнөт берүүнү талап кылып, сотко кайрылган.

2020-жылдын 16-июнунда Кочкор райондук сотунун чечими менен кайрылуучунун доо арызы канааттандырылып, мурасты кабыл алууга кошумча эки айлык мөөнөт берилген. 2020-жылдын 2-сентябрында Р. Нуркулованын апелляциялык даттануусунун негизинде Нарын облустук соту мурасты кабыл алууга алты айлык мөөнөттү жүйөсүз өткөрүп жиберген деп Кыргыз Республикасынын Жарандык Кодексинин 1153-беренесинин 2-бөлүгүн негиз кылып, аталган райондук сотунун чечимин жокко чыгарган. 2020-жылдын 23-декабрында арыздануучунун кассациялык даттануусу каралып, Кыргыз Республикасынын Жогорку соту аталган облустук соттун чечимин күчүндө калтырып, М.Б. Касымбековдун конституциялык укугун чектеген.

Кайрылуучу Кыргыз Республикасынын Жогорку соту аталган доо арызды кароодо Кыргыз Республикасынын Жарандык кодексинин 1153-беренесинин 2-бөлүгүн эске алып, ушул кодекстин 1160-беренесине жана Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 30-беренесинин 1-бөлүгүнө көңүл бурган эмес деп белгилейт.

Жогорудагылардын негизинде М.Б. Касымбековдун кызыкчылыгын көздөгөн Р.Т. Казиев Кыргыз Республикасынын Жарандык кодексинин 1153-беренесинин 2-бөлүгүн Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 30-беренесинин 1-бөлүгүнө ылайык келбейт деп таанууну суранат.

Кыргыз Республикасынын Конституциялык сотунун судьялар коллегиясы кайрылууну жана ага тиркелген материалдарды изилдеп чыгып, «Кыргыз Республикасынын Конституциялык соту жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 30-беренесинин 2-бөлүгүнүн негизинде текшерүүнү жүргүзгөн судья Ж.И. Саалаевдин маалыматын угуп, төмөнкү тыянакка келди.

Ченемдик укуктук актылардын конституциялуулугунун презумпциясына ылайык, алардын конституциялуу эместиги тууралуу маселени коюу, ченемдик укуктук актынын конституциялуулугуна күмөн

саноого алып келген укуктук мүнөздөгү ишенерлик жүйөлөр болгондо гана мүмкүн.

Ал эми М.Б. Касымбековдун кызыкчылыгын көздөгөн Р.Т. Казиев өз кайрылуусунда Кыргыз Республикасынын Жогорку соту токтом кабыл алууда Кыргыз Республикасынын Жарандык кодексинин 1160-беренесин жана Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 30-беренесинин 1-бөлүгүн эске алган эмес деп жүйө катары көрсөткөн.

Бирок, Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 97-беренесинин 6-бөлүгүндө, «Кыргыз Республикасынын Конституциялык соту жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 4-беренесинде Кыргыз Республикасынын Конституциялык сотунун ыйгарым укуктарынын толук тизмеси аныкталып, алардын катарына жалпы юрисдикциядагы соттордун, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун актыларына укуктук баа берүү кирбейт.

Ошол эле учурда, «Кыргыз Республикасынын Конституциялык соту жөнүндө» конституциялык Мыйзамда Конституциялык сотко болгон кайрылууну тариздөөгө жана арыздануучу койгон маселе боюнча анын көз карашын негиздөөгө болгон бир катар талаптар каралган (20, 26, 27 жана 30-беренелер).

Тактап айтканда, аталган конституциялык Мыйзамдын 26-беренесинин 1-бөлүгүнө, 27-беренесинин 3-бөлүгүнүн 9-пунктуна ылайык Конституциялык сотко өтүнүч түрүндөгү ушул конституциялык Мыйзамдын талаптарына жооп берген кайрылуу Конституциялык сотто ишти кароого себеп болуп саналат; кайрылууда кайрылуучунун коюлган маселе боюнча позициясы жана анын Конституциянын тиешелүү ченемдерине шилтеме жасалган укуктук негиздемеси көрсөтүлүүгө тийиш.

Демек, арыздануучу койгон талашылып жаткан ченем күмөндүүлүктү жаратпай, жогоруда көрсөтүлгөн конституциялык Мыйзамдын талаптарына ылайык келбейт.

«Кыргыз Республикасынын Конституциялык соту жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 30-беренесинин 3-бөлүгүнүн 1-пунктуна

ылайык, эгерде кайрылуу формасы жана мазмуну боюнча ушул конституциялык Мыйзамдын талаптарына ылайык келбесе, судьялар коллегиясы кайрылууну өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартат.

Жогоруда аталган тыянактардын негизинде, «Кыргыз Республикасынын Конституциялык соту жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 30-беренесинин 2-бөлүгүн, 3-бөлүгүнүн 1-пунктун, 5-бөлүгүн жетекчиликке алып, Кыргыз Республикасынын Конституциялык сотунун судьялар коллегиясы

А Н Ы К Т А Д Ы:

1. Муратбек Байышович Касымбековдун кызыкчылыгын көздөгөн Руслан Токтосунович Казиевдин өтүнүчү өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартылсын.

2. Өтүнүч жана ага тиркелген материалдар арыздануучуга кайтарылып берилсин.

3. Аныктама Кыргыз Республикасынын Жогорку сотуна үч айдын ичинде даттанылышы мүмкүн.

Судьялар коллегиясы:

Ж.И. Саалаев

М.Ш. Касымалиев

Ж.А. Шаршеналиев